

Jämsby 13/8. 26

M. F. N. 73
nr. 245

1926 Till Arkologiska Kommissarien.

Den 12 aug. besiktjade jag de arbeten, som för närvarande äro under utförande på Sveaborg och som i enlighet med Kommissariens anhållan anberöfvas genom länsbyggnadskontoret och sålunda äro ställda under länsarkitektens närmaste ledning. Härvid observerades, att arbetena åter voro i gång på de platser, där någon tid varit nedlagda. Även i det lilla rummet i kammerdammhuset, som är avsett för musciindamål, pågå arbetena med den elektriska installationen. Muscibyggnadens yttre tak, varhelt medel beviljats, lappas med galvaniserad plåt i enlighet med länsarkitektens förslag, som även av Kommissarien blivit godkänt. Jag vill sålunda inte i sakens nuvarande skede framhålla alla de skäl, som tala för, att det av svartplåt utförda taket här hade bort ännu lappas med svartplåt, men anser jag nödvändigt, att såväl här som på andra ställen i den gamla fästningen, där tak eller lappar av galvaniserad plåt väcka uppmärksamhet, dessa böra bestyrkas med hållbar asfalt-taklack eller med lämplig färg på underlag av blymjölka, för att åtminstone i bästa mån dölja den störande, ljusa takytan.

Med anledning av, att länsbyggnadskontoret även kammer att utföra en uthusbyggnad till Pipers kafé samt att åsikter gjort sig gällande, att denna byggnad borde placeras bakom kaféet, ett stycke från den lilla dammen, borde Kommissarien, i anseende till fröjans ömtåliga natur, förbehålla sig rätt att granska såväl ritningarna som att godkänna platsen för byggnadens utförande. Denne plats, invid dammen och synlig från huvudvägen, får ingalunda bliva en bakgård med avfallshöpar, som redan nu synas växa till oroande höjd.

Takel beständ

inlämnad

Vindsutrymmet i Bartens Bra, som
med Kammissionärens samtycke anordnas till skjutbana för
polis-skolan, är täckt med ett synnerligen bristfälligt
tak. I trots av denna totala bristfällighet lappas taket
blott i båda ändar ävensom på mitten av den långsträck-
ta byggnaden. Men detta borde ske med galvaniserad
plåt. Byggnaden är försedd med tre skorstenar, under
nyssna tiden murade mot den yttre grästensmuren. Då
årsmedlen för fästningsmurearnas reparationer möjli-
gen kunde räcka till avlägsnande av sagda, fullkomligt
nyttiga och förfulande skorstenar, kunde detta arbete
lämpligast utföras nu, innan taket repareras, ty
därefter kan arbetet icke mera utföras. Genom ras-
randet av den skorsten, som står mot den nordvästra
gaveln av byggnaden, skulle här blottas en välvad fäst-
ning, som likväl måste igenmuras från inre sidan.
Murens undre del upptages av en stor valvöppning,
där en dörr ursprungligen suttit. Den är numera igen-
murad med granitblock. Om man skulle önska återstän-
ka bartenen något av dess förra skönhet, vore kanske
öppnandet av den stora valvöppningen att förordas.

Jag kan icke underlåta att
uttala min förvåning över det sätt, på vilket så kallade
reparationsarbeten utföras på Sveaborg även då det
 gäller byggnader, som på grund av sitt historiska värde
borde vara ställda under Kammissionärens kontroll.
Om sådana arbeten genom inrikesministeriets försorg
lä utföras fullständigt utan anmälan hos ~~Kammissionären~~
~~Kammissionären~~ samt utan varje hän-
synstagande till byggnadstil m. m. är det lönlöst
att Kammissionären bemödar sig att uppehålla övriga
delar av den gamla fästningen på ett värdigt sätt.

Den långa, synnerligen dominerande
tegelbyggnad, som ursprungligen i fortsättning till det
gamla Kammandantshuset bildar farad till barten
Palmstjärna, disponeras av polis-skolan, men den

historiskt värdefulla byggnaden borde väl icke därför
lä behandlas på ett fullkamt hänsynslöst sätt. Genom
länsbyggnadskontoret ha alla fönsteröppningar blivit
omgjorda till vittrappade inramningar, nya dörrar öppnats
cimenttrappsteg förfärdigats o. s. v. Redan tidigare har
den gamla tegeltaklistan på en mindre tegelbyggnad in-
håddats i en vidunderlig, raggad beklädnad och enligt hör-
sagen skall bastionsens hela tegelfasad, där gamla svenska
valmurningar, sandstensportaler m. m. äro synliga,
snarligen vittrappas. Och allt detta utan att Kamman-
danten ens fått tillfälle att geva sitt uttalande!

Vid passerandet av det västra hörnet
till Bastion de Carnau, där bl. a. en inskriptionsstavla
av sandsten är infälld i muren, uppför samma polis-
skola ett vedlöder av trä samt skall området med ett
plant. avskiljas mot vägen. Det är icke mig bekant,
att polisskolan fått rätt att oinskränkt använda sig
av sådana områden inom den del av fästningen, som
hör under undervisningsministeriet och står under
Kammandantens hägn. Gått heller förde gällande
föreskrift ang. uppförande av byggnader inom fäst-
ningen tilläta att sådana företag utföras utan
Kammandantens tillstånd.

Med anledning av här angivna fall
ser det ut, som om Kammandanten under hägnet
än nu gällande föreskrifter icke kan se sig i
stånd att hålla kontroll över de gamla byggnads-
minnena på Sveaborg, utan borde väl få de
samma skyddande en särskild, strikt föreskrift
på tillstånd.

Helsingfors den 13 Aug. 1936.
M. O. Pander